

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Orsovánál is átkeltünk a Dunán

A szövetségesek Tekiánál elfoglaltak egy szerb erődöt — Kövess hadserege előrenyomul Arangyelovác felé — Visegrad mellett átkeltünk a Drinán — A bolgárok elfoglalták Negotint és Roglijevot — Csapatunk sikerei a Styr mentén — Az olasz offenzíva véres kudarcai

A szövetséges haderők szerbiai offenzívája tegnap ismét hatalmas sikereket vívott ki, amelyek a hadműveletek további alakulására igen kedvező következményeket ígérnek. A szerb hadszíntér két újabb szakaszán: az *aldunai fronton* és a *Drina felső folyása mentén* is támadásba mentek át seregeink s ezáltal még szorosabbra vonták Szerbia körül a vasgyűrűt. Egy osztrák-magyar és német csapatokból alakított hadsereget Orsovánál átkelt a Dunán és kiverte a folyam déli partján épített állásai közül a szerbeket, sőt az Orsovával szemben fekvő *Tekia* erődjét rohammal elfoglalta. Ugyanabban az időben történt ez, amikor a *bolgár csapatok Negotint várát foglalták el*, ami azt jelenti, hogy a magyar-román határ mentén harcoló szerb hadsereg katasztrófája előbb következik be, mintsem a legutóbbi eseményekből következtethető volt. — A másik meglepő eseményt Bosznia keleti határáról jelenti a vezérkar, *Visegrad* vidékéről, ahol a magyar és az osztrák csapatok *kiküzdötték az átkelést a felső Drinán* és hatalmukba kerítették a határmagaslatokat. Ennek a frontszakasznak a megeléknkülése különösen nagyjelentőségű most, amikor a Macsva tudvalevően már teljesen megtisztult az ellenségtől s az onnan kivert, valamint a Kövess-hadsereg egyéb részei által *Arangyelovác* felé szorított szerb hadosztályok mindenütt visszavonulásra kényszerülnek. A Visegrad felől előre törtető szövetségesek ilyenformán új veszedelmeket hoznak a rettenetes válsággal küzdő szerb hadseregére.

Ezt a válságot, amely végpusztulással fenyegeti Szerbiát, nem képesek elhárítani, de még csak enyhíteni sem azok a dühös és kétségbeesett támadások, melyeket északi, délnyugati elenségeink napok óta erőltetnek. Az *orosok* tegnap is megismetelték Wollhyniában támadásaikat, de sehol sem voltak képesek elérni céljukat, sőt a Styr mentén a mi ellentámadásaink jelentős eredményt hoztak számunkra. Az *olaszok harmadik nagy offenzívája*, melyet az egész front ellen, de főleg az Isonzo-vonal ellen kezdtek, tegnap is mindenütt véres kudarcokba fult. A roppant tulerővel rohamozó olasz oszlopok egyes helyeken benyomultak ugyan állásainkba, de sehol sem tud-

tak megmelegedni: *a vitéz védők mindenümmen kivetkék őket*. Az olasz háborúnak a mai napon zárult le az ötödik hónapja s a hitszegő ellenség ma is azon a vonalon áll, mint az első napon.

Mai távirataink a háboru eseményeiről itt következnek:

Abalkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, október 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a szerb hadszíntérről:*

Kövess tábornok serege tegnap benyomult a Belgrádból Arangyelovácba vezető uton levő várszerűen kiépített Kosmaj hadállásba.

A Morava völgyéből előnyomuló német csapatok visszavetették az ellenséget a Jasienica alsó folyásától északra fekvő magaslatokról.

Orsovánál egy osztrák-magyar és német csapatokból összeállított csoport elfoglalta a Duna déli partján lévő magaslati állásokat és a Tekiánál levő Elisabeth nevű erődöt. A szerbek, kiknek arcvonala számos ponton megintgott és szét lett ugrasztva, mindenütt dél felé vonulnak vissza. A szövetségesek üldözik.

Az osztrák-magyar csapatok az ellenséget Visegradnál elűzték a Drinától keletre fekvő magaslatokról.

A bolgár első hadsereg tovább nyomult előre Negotinnál a Timok középső szakaszán és Knjzavectól délkeletre.

HÖFER altábornagy a vezérkar főnökének helyettese

A német jelentés

Berlin, október 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:*

Visegrad mellett kieroszakoltuk a Drinán az átkelést és az ellenséget a helységtől délre emelkedő magaslatokról elűztük.

Kövess tábornok hadserege rohammal elfoglalta az ellenségnek a Lukavica és a Kosmaj hegy közti állásait.

Galiwitz tábornok hadserege az ellenséget egyfelől Palankától keletre Hasienicán át, más-

felől a Moravától keletre az Aleksandrovac-Orljevo vonalból kivetette. Több mint 600 szerbet elfogtunk. A szerbek a két oldalról jövő nyomásnak engedve, a Kosutica-hegy — Statina-magaslat (281) közti állásaikból is hátrálnak.

A bolgár csapatok elfoglalták Negotint és Roglijevot. Támadásuk Knjzavectól keletre és délkeletre folyton előrehalad. Pirottól délnyugatra véresen visszaverték a szerbek előretöréseit.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A bolgár jelentés

Szofia, október 23. — (miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A bolgár főhadiszállás jelentése.*

A felső Timok völgyében csapatunk elértek a folyó jobb partjára.

Macedóniában tovább üldözzük az ellenséget. A rendkívül rossz időjárás következtében a front egyes részein a hadműveletek lassubbakká váltak.

Délután egy órától estéig tízenkét angol és francia hajó bombázta az aegai tengerpartot, különösen Porto Lagos, Maronia Makra és Dedeagacs nyílt helységeket, amelyek nincsenek megerősítve. Az ellenséges flotta hadműveleteinek semmiféle katonai jelentősége nincs.

A bolgárok Üszkübben

Budapest, okt. 23. *Radoslavow* bolgár miniszterelnök a *Magyar Távirati Iroda* értesülése szerint a következő táviratot intézte *Pancev Doreff* budapesti bolgár főkonzulhoz.

Szofia, október 23.

A Timok völgyében csapatunk átkeltek a folyó balpartjára Knjzavac és Zajecsar között.

Knjzavacért hevesen harcolunk. Macedóniában csapatunk heves küzdelem után elfoglalták Üszküb városának legnagyobb részét. A küzdelem még folyik.

Csapatunk változatlanul folytatják offenzívájukat.

A macsvai zsákmány

Bukarest, október 23. A lapok tudósítói jelentik: *Sabac* bevételével az egész macsvai alföld az osztrák-magyar seregek kezére ke-

Gummi-közpönyegek a legnagyobb választékban és a legolcsóbb gyári árban. Női, férfi és katonai célra alkalmas. Linoleum- és Szövetszőnyeg-áruházban Haas Lipót Debreczen, Piac-utca 58. sz., Bankpalota.

rült. Kövess tábornok csapatai a *Dunacsa* partak és a sabác-obrenováci országot keresztezéséig nyomultak előre. — A visszavonuló és megvert szerbek semmit sem tudtak magukkal vinni. A zsákmány az elfoglalt tekintélyes területen kívül óriási. Rengeteg vasuti mozdony, kocsik és más felszerelések jutottak az osztrák-magyar csapatok kezére.

Negotin és Pirot

Berlin, október 23. (Magyar Távirati Iroda.) A *Telegraphen Union*-nak jelentik Szófiából:

A bolgár csapatok félkör alakban állanak Negotin körül. A város, melyet erősen ágyúznak, ég. A szerbek kétségbeesetten védekeznek, mert visszavonulásuk a kiterjedt Negotin-mocsarak következtében katasztrófa vezethetne.

Pirot várát nehéz ágyúkkal lövik. A városból sok ezer lakos fehér zászlókkal ment a bolgárokhoz, kérve, hogy fogják el őket, mert napok óta éheznek.

A szerb Duna-kikötők a bolgárok kezében

Szófia, okt. 23. (Magyar Távirati Iroda.) Az összes fontos szerb Duna-kikötők a bolgárok birtokában vannak.

A központi hatalmak csapatai állandó harcokban 40 kilométernyire hatoltak be Szerbia területére.

Megy a segítség

Athén, okt. 23. (Magyar Távirati Iroda.) Nagyszámu francia csapatok Szalonikiból elindultak a szerb frontra.

A köprülői csata

Rotterdam, október 23. A Reuter-ügynökség jelenti Athénből: Szalonikiból érkezett megbízható jelentések szerint Köprülünél (Veles) a szerbek és a bolgárok között nagy csata volt, melyben török lovasság is résztvett. — A bolgárok megerősítik a Rhodope-hegység szorosait. Monastirba seregestől érkeznek észak felől a menekültek.

Az entente csapatzállításai és a bolgárok

Rotterdam, október 23. Szalonikiból jelenti, hogy a bolgár sajtó egyrésze, mely a király és a kormány pártját képviseli, azt követeli Görögországtól, hogy üzze el Görögország területéről az angol és a francia csapatokat. Ha Görögország erre nem volna képes, — mondja a *Kambana* — akkor nekünk kell átvenni ezt a feladatot.

Az entente ajánlata Görögországnak

Róma, október 23. (Magyar Távirati Iroda.) A *Corriere della Sera* közli, hogy az entente részéről Görögországnak tett kompenzációkban Smyrna és vidéke, Thrácia, Epirusz, a Dodekanesos és Keletrumélia egyrésze értendő.

Görögország nem bizik az ententében

Athén, október 23. A *Corriere della Sera* athéni tudósítója jelenti lapjának: A görög közvélemény a lehető legbizalmatlanabb az entente iránt. A tudósító óva int veszedelmes illuzióktól és azt írja, hogy fenyegetések nyomában a központi hatalmak karjaiba kergethetik Gö-

rögországot. Görögországra egyáltalában nem lehet támaszkodni. Az egyetlen kivezető ut az volna, ha rötgön 300,000 embert küldenének Szalonikibe.

Olaszország félti a Földközi-tengert

Berlin, október 23. Az Anglia és Görögország közti tárgyalásokat Rómában a legnagyobb bizalmatlansággal figyelik. Belátják ugyanis, hogy azok az ajánlatok, melyeket Anglia a görögöknek semlegességük földadásáért tesz, többé-kevésbé Olaszország rovására történnek. Rómában azt beszélnek, hogy Anglia állítólag Észak-Epiruszt kínálta föl a görögöknek, még pedig ama határokig, melyeket Görögország a londoni konferencián követelt, továbbá egy sereg szigetet Kis-Ázsia előtt, végül Cyprust.

Ami most már Epiruszt illeti, ismeretes, hogy Olaszország milyen féltékeny aggodalommal tekintett mindig e part felé. Ugyanez áll a görög szigetekre, mert Itália mindig attól fél, hogy az általa megszállott Dodekanesos a görögök birtokába juthat, akikhez a sziget a lakosok faja szerint tulajdonképpen tartozik. Különösen Cyprus átengedésének kérdése hat kinosan Rómában. Hogy ez a sziget más hatalomé legyen, mint Angliáé, az olasz fölfogás szerint a Földközi-tengeri egyensúly lényeges megzavarását jelenti. Rómában éppen ezért rendkívül izgatott a hangulat Anglia ellen.

Mitől félnek Párisban?

Genf, október 23. (Magyar Távirati Iroda.) Párisi politikai körök attól tartanak, hogy a központi hatalmak seregeinek a bolgár hadsereggel való egyesülése esetén Románia a központi hatalmakhoz fog csatlakozni.

A gallipoli-i kaland vége

Genf, október 23. Millerand francia külügyminiszter három napi londoni tartózkodása alatt a brit vezérkari bizottság több ülésén résztvett. Hamilton volt dardanellai főparancsnoknak a gallipoli-i hadműveletek megfeneklése okáról szóló jelentése — mint hírlík — élénk vita tárgyát képezte, amelynek eredményéről Millerand értesíteni fogja a francia vezérkart. A szerbiai események gyors lefolyása Millerandnak és Kitchenernek a szalonikii expedícióval összefüggő terveit időszertülné tette.

Ostromállapot készül Romániában

Bukarest, október 23. (Magyar Távirati Iroda.) A *Minerva* tudósítója előtt egy a kormányhoz közelláló politikus kijelentette, hogy a kormány azonnal elrendeli az ostromállapotot, ha Filipescuék megtartják a vasárnapra tervezett gyűlést, melyet a rendőr-prefektus betiltott.

Carp az orosz átvonulás ellen

Bukarest, október 23. Carp Péter válaszol a Moldova mai számában Take Jonescunak azon nyilatkozatára, mely szerint megengedhető, hogy Románián orosz csapatok vonuljanak át. Carp megállapítja, hogy az átvonulás kérése csak ürügy. Ezzel Oroszország provokálni akarja, hogy Bulgária és a központi hatalmak megtámadják Romániát, hogy kényszerítve legyen az ententehez csatlakozni, mi-

után Szerbia megsegítésére az antántnak nincs katonai ereje. Ha Oroszországnak fél millió nélkülözhető serege volna, úgy a döntést keleten keresné. Az entente meg van verve s Románia intervenciójával szeretné a vesztt ügyét megmenteni.

A román kormány rekonstrukciója

Bukarest, október 23. Az *Universul* jelenti: Bratianu miniszterelnök kijelentette a képviselőknek, hogy a kormányt november hó elején rekonstruálják. A kabinetbe Carp Péter, Majorescu és Maghiloman belépnek.

Take Jonescu hazudott

Bukarest, okt. 23. (Magyar Távirati Iroda.) A *Wiener Korrespondenz Bureau* az Agence Telegraphique Roumaine útján közli a hadban álló Berchtold gróf volt külügyminiszter nyilatkozatát, mely szerint Take Jonescunak szeptember 22-én közölt és állítólag Berchtold gróffal 1912-ben és 1913-ban folytatott interjúja a mesék birodalmába tartozik.

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, október 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszínterről:

Az ellenségnek egyes, Nowo-Alekszenicnél megkísérelt meddő támadásaitól eltekintve a Kolkítól délre levő arcvonalon tegnap sem volt semmiféle különösebb enemy.

A Styr melletti harcok lefolyása kedvező. Csapataink rohammal vették be a Czartorijstól nyugatra fekvő, különös szívósággal védelt Kukli nevű falut. Az osztrák landwehr és a lengyel légionáriusok közös támadásokat intézve az ellenség ellen, a minden harctéren bevált 10-ik lovashadosztályunk ezen harcokban hadierényeinek újabb bizonyítékait szolgáltatva. A szövetségesek hadifoglyainak száma néhány százal növekedett.

Egy német zászlóaljakkal megerősített osztrák-magyar hadosztály a tegnapi jelentésben említett harcban, amelyben a Szczára felső folyásánál orosz támadásokat vert vissza, 10 orosz tisztet és 1600 főnyi legénységet elfogott.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszínterről:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Kurland északi csucsán orosz hajók jelentek meg. Lőtték Petragget, Domesnäst és Gipkent és Domesnásnél gyengébb erőket szállítottak partra.

Szdevetől délre a jelentékeny erőkkel ismételt orosz támadásoknak tegnap sem volt sikerük.

Dukinál a támadások heves szuronyharcká fejlődtek.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A Wygonowskoje-től délre az Ogynski-csatorna melletti állásaink ellen intézett ellenséges támadásokat Linsingen tábornok hadcsoportjával együtt visszautasítottuk.

URANIA
 Dobrossza legnagyobb, legelőkeltebb mozijára
EGYHÁZ-TÉR.
 TELEFON 12-51. 24.

Ma utoljára!
 Egész estém át
 Jó kedv! Nevetés!
VISZTÁR-SOROZAT.

Az anyós válni akar
 eredeti vígjáték 3 felv.
 Berlin legújabb és legnagyszerűbb színjárat-
 vésztényei: SCHIRDING
 grófnővel a főszerepben.
 Szeméber! — szívesen
 az anyós — még ma
 olvassunk!

A pesti menyasszony
 vígjáték 2 felvonásban.
 Bekifirkolt szeretőm
 vígjáték.
 Teszék mosolyogni
 vígjáték.

A színház fátve van.
 Vasárnap 3 órákor mérsékelt,
 5, 7 és 9 órákor rendezés helyarával.
 Folytatódó bemutató.

APOLLO

Ma, vasárnap
 délután 3 órákor mérsékelt,
 5, 7 és 9 órákor rendezés helyarával.

Kettős bemutató!
 Legújabb dráma!
 újdonság!

A szenvedély
 Dráma 3 felvonásban.
 Főszereplő BONNARD
 MARIO.

Az amerikai nagybácsi
 Kacagató vígjáték 3 felvonásban.

Czartorljsktól nyugatra támadásunk tovább halad előre. Kukilt elfoglaltuk. Több mint 600 orosz elfogtunk.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A bessarabiai határharcok

Csernovic, okt. 23. (Magyar Távirati Iroda.) A bessarabiai határon az oroszok Dobronuctól északra tegnap délután erős tüzérégi előkészítés után megtámadták hadállásainkat. Heves, sikertelen kizűtusa után az oroszok felhagytak kísérletezéseikkel.

Kaukázusi csapatok a Dnjesternél

Csernovic, október 23. Megállapítást nyert, hogy a Dnjester-vonalon levő orosz sereghöz nagyobb erősítések érkeztek a Kaukázus vidékéről. E csapatok legnagyobb része a török-kaukázusi hadszíntéren volt és onnan a nyugati orosz frontra vonták el őket. E csapatokhoz tartozó katonák elbeszélése szerint az oroszok a kaukázusi frontról visszahúzódva, hátrább fekvő vonalon pozíció-háborúra kezdenek berendezkedni.

A moszkvai pogrom

Stockholm, október 23. Hír szerint az egész moszkvai közigazgatást törvényszék elé fogják állítani, többek között Adrijanow volt moszkvai parancsnokot és két segédjét. — A bünpert Kraseninkow szenátor vizsgálata alapján indították meg, aki súlyos terhelő adatokat talált. A hatóságot többek között azzal is gyanúsítják, hogy a hirhét pogromot támogatta. A többi vádpont még nem ismeretes.

A tobolszki püspök távozása

Frankfurt, október 20. A Frankfurter Zeitung jelenti Stockholmból: Barnabás püspök, bár a cár kedvence: Rasputin és a legfelsőbb udvari hölgyek védelmezték, benyújtotta tobolszki püspöki méltóságáról való lemondását. Barnabást, aki valamikor kertészinas volt, mégis nemsokára érsekké fogják kinevezni.

Az olasz háború

Budapest, október 23. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

22-én hajnalban az olaszok csaknem az egész tengermelléki arcvonalon újra megkezdték rendkívül heves támadásaikat. Mint az előző csatnapokon, tegnap is az olasz erőfeszítések hiábavalók voltak.

Dél felé a Javorczek lejtőjén meghiusult az ellenség egy erős támadása, amely helyenként állásainkig jutott el.

A Krn-en, a Mrzli-vrhen és a tolmeini hídfő más pontjain az olaszok számos újabb támadása omlott véresen össze. Az ellenség tüzérése újra súlyos veszteségeket szenvedett. Azon terepet, ahol Kozarszenél az alpinik és ahol Selonál a bersaglierik támadtak, hullák borítják. Derék csapataink összes hadállásait megtartották.

Plava környékén az ellenség gyalogsága a harmadik rohammal behatolt Zagoránál levő árkaikba, de haladéktalanul újra kiverették onnan.

A görzi hídfőben az erős tüzérégi tűz egész nap tartott és a Podgora magaslatán lévő lövészfedezékeink ellen nagyon hevesse vált. Az ellenségnek egy e magaslat ellen megkísérelt támadását ütlegeink tüze meghiusította.

A Doberdó-fensíkon az ellenség gyalogsága tegnap is ismételt rohamokat intézett a Monte

San Michele ellen. Három támadását véresen visszavertük. Csak egyszer sikerült az ellenségnek állásainkba rövid időre bejutni. Egy erélyes támadással a 43. számú gyalogezred mindenütt visszavetette. A Monte San Michele változatlanul birtokunkban van.

Egyébként is összeomlott a bátor védelmezők szívós kitartásán az ellenségnek a Doberdó-fensík ellen intézett minden támadása. Az olasz gyalogságnak egész nap folyton megismételt számos előretörése majdnem kivétel nélkül azzal végződött, hogy a támadók rendetlen futással menekültek.

Karinthiában és Tiroiban az olasz tüzérégi tüzelése az egész arcvonalon tart. Az ellenség legsúlyosabb veszteségeivel utasítottunk vissza a Col di Lana ellen intézett három támadást és a Schluderbachtól délre levő határhíd elleni egy támadást.

Arabattól délre a tiroli vadászok rohammal vették be az ellenség egy előretörés állását.

A Vilgereuth védőműveinek védőcsapatai is visszautasítottak minden támadást.

HÖFER altábornagy

a vezérkar főnökének helyettese.

Az olasz kormány megbukott

Róma, október 23. (Magyar Távirati Iroda.) Kumanovo elestének hírére minisztertanácsot hívtak egybe, amely három óra hosszat tartott. Salandra miniszterelnök felajánlotta lemondását a királynak. A király Sonnino báró külügyminiszterrel tanácskozik.

A Secolo úgy értesül, hogy Sonnino lesz a miniszterelnök, minthogy a király magáévá tette a külügyminiszter álláspontját.

A belga-francia haretér

Berlin, október 23. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Ujabb esemény nem történt.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Az angol kormányválság

Rotterdam, október 23. A Daily Chronicle parlamenti tudósítója azt írja, hogy Northcliffe lord a vezére az angol kormány elleni összeesküvésnek. Az új angol kabinetben hír szerint Lloyd George lesz a miniszterelnök, Curson lord külügyminiszter, Chamberlain pénzügyminiszter, Bonar Law gyarmattügyi miniszter, Carson belügyminiszter, Milner indiai államtitkár, Kitchener lord egyelőre megmarad hivatalában. Az összeesküvés tudják, hogy az alsóházban nincs többségük, ezért kívánják a parlament feloszlatását s hogy a felsőház utasítsa el a parlamenti bizottság meghosszabbításáról szóló törvényt. A tudósító azt hiszi, hogy az angol nép meg fog hiusítani ilyen politikai forradalmat.

Velour, bársony és filczkalap-

nagyraktárunkat, tekintettel a szezon előhaladottságára, a lehető legolcsóbb áron kiárúsítjuk.

Török Irén és Társa Piacz-u. 38.

Hiuság és hadikölcsön

Nyílt válasz dr. L. M.-től dr. K . . . -nak

Hozzám intézett levelében a bevezető szak után imígyen következik:

„ . . . Ön igen szeret hadikölcsönökre vonatkozó kérdésekre válaszolni. Igen lekötölné engem s mindazokat, kik hasonlóan vélekednek, ha megfelelné erre a kérdésre: *Mi része van a hadikölcsön sikere körüli buzgólkodásban a hiuságnak?* Hazafias üdvözléssel dr. K . . . ”

Habár azt sejtem, hogy Ön engem zavarba akart hozni, — habár hallgathatnék is, habár könnyű volna kitérő választ adnom vagy átsiklanom a kérdésben rejlő csalápfintáságon, én helyesebbnek vélem felvenni az idedobott keztyűt.

Kérdését komoly kérdésnek tekintem. Komoly válaszom reá, hogy a hadikölcsön jegyzések körüli buzgólkodásban a hiuságnak van része, sok esetben igen nagy része. Meggyőződésem, hogy a közreműködők közül sokan azért sűrögnek-forognak, mert remélik, hogy az általuk elért eredmény nyomában kitüntetés jár.

De amikor ezt elismerem, elég merész vagyok nyíltan vallani, hogy szerintem ez nem baj, szerintem így van jól s az volna a baj, ha nem így volna.

Ha igaz az, hogy a háborús szükségleteknek multhatatlanul kielégítést kell nyerni, akkor ma a legnagyobb nemzeti érdek a költségeknek előteremtése, más szavakkal: a hadikölcsönnek sikere és én úgy érzem, hogy sokkalta alárendeltebb fontosságúak az előteremtés és siker belső indokai.

Ön és az Önhöz hasonlóan gondolkozók mégis arra kíváncsiak, vajon a pénzt az utolsó fillérig tiszta hazafias lelkesedés hozta-e össze? Mert ha nem, szívesebben látnák, — sorrai között ez olvasható — ha az a része, a hadikölcsönnek, amelynek előteremtéséért valakik kitértést várnak, amelynél hiuság munkált közre, ha az elmaradna. Talán úgy, hogy katonáink inkább kevesebbet ennének vagy a hadvezetőség inkább kevesebb municiót fogyasztana.

Mert Ön és az Önhöz hasonlóan gondolkodók rettenetesen utálják a hiu embert, megvetik a hiu ember munkáját, pénzét és a hiu ember sikerét.

Bocsásson meg nekem és higye el, hogy nem szeretek személyeskedni, de ez egyszer én is kíváncsi vagyok és b. levele után azt tartom: joggal vagyok kíváncsi arra, hogy a maga puritánságában nem riadt-e Ön vissza a hiuság látszatától, nem tartózkodott-e Ön éppen ezért a jegyzés pókhendi aktusától? Magyarárn mondva: kíváncsi vagyok reá, jegyzett-e Ön hadikölcsönt?

Kíváncsiságomnak képleges magyarázatát adja egy észleletem.

Sokat forgolódtam mostanság katonák között, akiknek javarésze többször is megjárta már a harcteret. Néhányának mellét vitézségi érmek, signum laudisok, vas- és érdemkeresztek díszítik. Gyakran kerül szóba, hogy ez-amaz miért kapta a királyi kitüntetést? Váltak is szoktak kifejlődni, amelyek rendszerint az üres mellüek diadalával végződnek, akik megállapították, hogy a kitüntetés csak a leg-ritkább esetben jutalmaz igaz önfeláldozó vitézséget, legtöbbször a dekorált altiszt vagy

tiszt csak virtuskodott, ha életét kockáztatta, leginkább azért tette, hogy megkapja a vitézségi érmet vagy érdemkeresztet.

Az üresmellűek álláspontját elfogadom, eszem ágában sincs tagadni, hogy a személyes bátorságnak is, az emberi élet kockáztatásának is leggyakrabban hiúság a rugója. — Hiszen már bölcs Salamon is hirdette, hogy minden ember hiúnak születik.

Azonban nem vagyok hajlandó elért sikereket, kívánatos és dicséretreméltó nagy eredményeket csak azért lekicsinyelni, guny tárgyává tenni, mert hiúság volt a rugójuk.

Engem örömmel tölt el, ha látom, hogy a hiúságnak nevezett emberi gyarlóság, amely normális időben mérhetlen kár és szerencsétlenség okozója, most a nemzeti ügyünknek szolgálatába áll és olyan lappangó erőket értekesít, amelyek nélküle parlagon hevernének.

Mert hiába, a legtöbb ember csak akkor dolgozik, fárad, áldoz, ha valamelyes (nem okvetlenül anyagi) érdekét látja benne. Aligha tévedek, ha Ön is, bármilyen pályán működ-jék is, így van vele. És ha ez így van, miért riasztanak a guny, a lekicsinylés eszközeivel el a munka, fáradozás és áldozattól azokat, kik érdeküket már a hiúságuk kielégítésének lehetőségében megtalálják.

Rég ismert igazság, hogy az emberi hajlamok között a legerősebb: többet vétetni, mint mások vagy legalább is különbnek látszani, mint mások. Hát baj az, hogy ez a hajlam mint érdek, a hadikölcsön sikerét mozditja elő? Jobb volna, ha más érdek várna kielégítésre?

Csak példának hozom föl: jobb volna talán, ha a fővárosi pénzügyi vezérek a jelen alkalommal is kizárólag üzleti érdekeik s nem kitérítések után fukosnának? Mit gondol Ön, dr. K. ur, hány millióba fájna országunknak, ha a hiúsági helyett anyagi érdek dolgozna?

Ön azt gondolja, ugyebár, ne vezesse egyik érdek sem, mert Ön csak az indokokat mérlegeli, az eredményvel nem törődik.

Én pedig megfordítva gondolkodom és megint csak azt kérdelem: Jegyzett-e Ön már hadikölcsönt és ha igen, lemondott-e az állam javára a busás kamatokról azért, hogy érdektelen maradjon?

Szép volna Öntől, ha e kérdésekre őszintén felelné.

Megakadályozott gyilkosság

Egy asszony három férfi ellen

Molnár András 43 éves téglagyári munkást több sebből vérezve szállították be hétfőn délután a városi kórházba. A szerencsétlen ember a Hatvan-utcai Hartstein-féle korcsmában egyik barátjának a bujtogatása folytán több társával megtámadta ennek régi, halálos ellenségét, azonban ő huzta a rövidebbet. A megtámadottnak a sógora közbevetette magát és szétkergette a támadókat, Molnár András pedig több súlyos sebből vérző koponyájával maradt a támadás színhelyén.

Pető Pál dr. rendőrfogalmazó hallgatta ki a véres eset szereplőit. A nyomozás adataiból a következő részletek derültek ki:

Zih István napszámos halálos ellensége Boros Jánosnak és ő bujtotta fel Molnár Andrást és ennek két társát arra, hogy támadják meg Borost. Amikor megállapodtak, éppen akkor betért a korcsmába Boros János. Zih cinkostársai felhasználták az alkalmat. Rátámadtak Borosra, akin Molnár András egy csutka-

vágóval vágott végig, úgy, hogy ez megtántorodott.

— Egy pillanat alatt körül voltam véve és ha Novák Andrásné segítségemre nem jön, szétdaraboltak volna — mondta Boros a kihallgatás során.

Novák Andrásné született Kegyes Erzsébet a sógora Borosnak. Kis termetű, vézna asszony s mégsem riadt vissza a sógorára támadó három férfitől. Molnár András kezéből egy-kettőre kicsavarta a csutkavágót, aztán egy féltglát a kendőjébe fogott s pár pillanat alatt kiverte a korcsmából a támadókat, akik közül Molnár András súlyos sérüléseket szenvedett a fején.

— Nem maradt volna életben a sógorom! — vallotta a harcias asszony a kihallgatása alkalmával.

A rendőrség a bünyű iratait ma átküldte a kir. ügyészségnek.

A katonai ügyosztály átszervezése

Szabó Kálmán tanácsnok javaslata.

Szabó Kálmán tb. főjegyző tanácsnok, a város katonai és illetőségügyi hivatalának vezetője a városi tanács határozata folytán elkészítette a hivatal átszervezésére vonatkozó jelentését, amely amellet, hogy bepillantást enged ennek a jelentős munkát végző ügyosztálynak a belső életébe, szakzerű körülményekkel jelöli meg azokat az újításokat, amelyeknek keresztülvitelére szükség van.

A katonai- és illetőségi ügyosztály ügydarabjainak száma évente már 29—30,000-re rug, az ügyosztály hivatali személyzete pedig a megháromszorozódott munkatömeg mellett ma is ugyanannyi, mint 19 esztendővel ezelőtt volt. Hogy ez a nagy munkahalmaz eddig fennakadás nélkül elintézést nyert, az Szabó Kálmán tanácsnok odaadó munkásságának, szakavatott adminisztrációjának és hivatali személyzete szorgalmas kötelességtudásának tulajdonítható. A munkaszaporodás azonban már elérte azt a határt, amelyen túl az ügyek elintézése a túlfeszített munkálkodás mellett sem lehetséges. Ennek folytán Szabó Kálmán tanácsnok jelentésében a hivatal átszervezésére vonatkozóan a következőket javasolja a közgyűlésnek:

Méltóztassék ügyosztályom ezidőszerinti személyzetének létszámát egy fogalmazóval és a katonai ügyek intézéséhez egy segédirodatiszttal szaporítani; az irnoki állást betölteni; a kezelési kisebb munkák teljesítésére pedig a mostani 3 napidíjason kívül még egyet, összesen négy állandó napidíjast beosztani.

Méltóztassék a katonai ügyeket intéző irodatiszti és iroda segédtszti, továbbá a nyilvántartói és segédnyilvántartói, valamint a kórházi biztosi állásokra vonatkozólag kimondani, hogy ezeknek elnyeréséhez községi közigazgatási tanfolyam sikeres elvégzése szükséges; ezenkívül az irodatiszt és iroda segédtsztnél, a nyilvántartó és segédnyilvántartónál a német nyelv bírás kívánatos.

Tekintettel arra, hogy az ügyosztály vezető tanácsnokát — akadályoztatása esetén — az ügyosztály vezetésében a szolgálati idejére nézve idősebb egyik fogalmazó helyettesíti, méltóztassék kimondani, hogy a katonai és illetőségügyi ügyosztálynál levő, szolgálati idejére nézve idősebb fogalmazót, a szervezeti szabályzat 256. §-ában megállapított javadalmazáson felül nyugdíjba is beszámítandó 600 korona személyi pótlék illeti meg.

Ezekben foglalja össze az átszervezés több kérdéseit a jelentés, amely végül rámutat arra is, hogy a katonai- és illetőségi ügyosztály mostani helyiségei már nem felelnek meg a követelményeknek és nagyobbakról kell gondoskodni.

Kössünk téli meleg ruhát a katonáknak.

Szófia győzelmi ünnepre készül

Bulgária biztos a győzelemben.

Kolozsvár, október 23. Az „Atlantica” tengerhajózási részvénytársaság várnai kirendeltségének egyik tisztviselője Szófiából Budapestre való utazása közben tegnap Kolozsvárt tartózkodott és tudósítónk előtt érdekesen jellemezte a bolgár főváros közhangulatát:

— Összesen három hétig voltam most Bulgáriában. A világháború kitörése lehetetlené tette a társaság működését s így a várnai kirendeltség is feloszlott. Mindössze két hivatalnok maradt ott, a többi vagy katona lett, vagy máshol alkalmazta a társaság. A hajójáratok megszűntek, a hajóink vagy a mi kikötőinkben hevernek, vagy valamelyik ellenséges kikötőben rekedtek s most az ellenséges államok használják. A Földközi-tenger vagy az Atlanti-óceán semleges kikötőjében rekedt hajóink még hajtának valamelyes hasznot, amennyiben semleges lobogó alatt a semleges államok forgalmának lebonyolításában segédkeznek, de a Fekete-tengeri kikötőkben lévő hajóink a Dardanellák ostromának kezdetével teljesen munka nélkül maradtak. A bolgár, román és török hajók teljesen elégségesek az ezek között az államok között fennálló tengeri forgalom lebonyolítására s a mi hosszúlatra berendezett hajóinkat nem veszik igénybe, mert az nem fizetődik ki nekik. Ezért szűnt meg a várnai kirendeltség s ezért megvünk mi ritkán Bulgáriába.

A legutóbbi három hét alatt Bulgária legizgalmasabb perceit volt szerencsém átélni és a leghatározottabb meggyőződéssel állíthatom, hogy a külügyi tárgyalások minden fázisában ott élt a bolgár lelkekben az eljövendő háború biztos tudata. Tudták, hogy háborúik lesz Szerbiával és ez a tudat mindenféle más háborút teljesen igazolt előttük, még az Oroszországgal leendő háborút is.

Egy magamfajta magyar embernek óriási öröm volt nézni a bolgár-szerb háború születését. Öröm volt nézni a komoly, munkás, elszánt emberek lelkében irányunkban élő szimpátiát és látni, hogy ez az erős, értékes állam a mi ügyünk megsegítésére fogja meg puskáját. Amikor a bolgár tartalékosok bevonultak Szófiába és hátukon a hazai batyuval, oldalukon nem síró, hanem csak komoly asszonyaikkal végimentek Szófia utcáin a kaszárnya felé, én éppen egy kivélt terraszán ültem egy magyargyűlölő romániai kereskedővel, akivel tavaly együtt utaztam Constanzától Abbáziáig az „Atlantica” egyik hajóján. Ez a román ember — a bevonuló bolgár paraszto- kat látva — ezt mondta nekem:

„Bulgária háboruba kezd és az a központi hatalmak győzelmét jelenti. A Balkán-államok legfőbb tulajdonsága az, hogy a végtelenségig óvatosak. Ennek az óvatosságnak főképe az az oka, hogy elsősorban minden Balkán-állam a maga szomszédjaitól fél. Irigylük egymást, féltékenyek egymásra és minden tettüket az irányítja, vajjon mennyi kár vagy haszon származik ebből a másik államra. Hogy a Balkán-államok eddig nem avatkoztak be a világháborúba, ennek is csak az az oka, hogy mindegyik félt a másiktól. A háború első percében holtbizonyos volt, hogy a Balkán-államok valamelyike bele fog avatkozni a háborúba, csak az időpontot várják, amikor beavatkozásukat biztos siker fogja koronázni. A tavaszon, amikor legjobban kísértett a román beavatkozás a monarchia ellen, csak az tartotta vissza Romániát, hogy még nem látta biztosnak az ántant győzelmét. Bulgária a központi hatalmak óriási sikerü offenzívája után sem avatkozott még be a háborúba, mert akkor még ő sem látta biztosnak az ántant vereségét. Most már Bulgária biztosra megy és ezt úgy Görögország, mint Románia nagyon jól tudja. A háború elején így lehetett volna felállítani a tételt: a háborút az a csoport fogja megnyerni, amelyiknek javára a legelső Balkán-állam bele fog avatkozni a háborúba. Ez most megtörtént és tisztán áll előttünk a jövő.”

A román kereskedőnek ez a véleménye valóban él minden bolgár ember lelkében. Szófiában mindenki biztosra veszi a győzelmet és

különös
vetkező
A
kávéhá
a hadit
tatják a
patai ta
amint m
is megü

Polg

Me
körrend
bemutat

E
tettük
bizottsá
foglaln

1.
rosokba
lyettese
melyik

hatóság
2. Járá
orvos k
hetséges
szolgab

A
szeállít
nyában
ügyekbe

A
nek és
vazata,
vuk var

Az
kezökre
Az
állítási

kekből
sára ho

An
nösen s
köszvé
megáll
kenti a
megáll

kórház
Az
kat, ak
esetleg

felsőro
vednek,
matlan

A
követke
Népföl

2. Né
matlan,
tatik.

Ha
felől a
alkalm

különösen Szerbiának rövid időn belül bekövetkező letörését.

A szófiai kávéházakban is ismeretesek a kávéházi Kondrádok s ezek állandóan készítik a haditervet Szerbia ellen. Gyönyörűen kimutatják a pontot, ahol a központi hatalmak csapatai találkozni fognak a bolgár csapatokkal és amint megfigyeltem, már Szófiában készülnek is megülni ezt az örömlinnet.

Polgári elnök lesz az új sorozásokon

A honvédelmi miniszter rendelete

Most érkezett meg a honvédelmi miniszter körrendelete a most megtartandó népfölkelési bemutató szemlére vonatkozólag.

E szerint a sorozást — mint már jelentettük — *vegyes bizottság* ejti meg. A vegyes bizottságban polgári részről a következő tagok foglalnak helyet:

1. Az alispán, illetve törvényhatósági városokban a polgármester vagy törvényes helyettese; ennek akadályoztatása esetén valamelyik tekintélyesebb állású idősebb törvényhatósági bizottsági tag mint a szemle elnöke. 2. Járási vagy tiszti orvos, amennyiben ilyen orvos kiküldése a mai körülmények között lehetséges. 3. Az illetékes járási tisztviselő (főszolgabíró vagy katonai előadó).

A katonai bizottsági tagok az ismert összeállításban vesznek részt. Katonai orvos hiányában sorozásra kirendelhető a sorozási ügyekben jártas hatósági orvos.

A vegyes bizottságban csupán az elnöknek és a katonai képviselőnek van döntő szavazata, a többi tagoknak csak tanácskozó szavuk van.

Az orvosi vizsgálatnál különösen a következőkre fordítandó figyelem:

Az alkalmatlanságot előidéző eddigi ok az állítási lajstromokból, népfölkelési vényjegyzékekből és egyéb lapokból a bizottság tudomására hozandó.

Amennyiben egyes fogyatkozások, különösen szív- és tüdőbaj, előrehaladott csusz vagy köszvényes bántalmak a szemlénél feltétlenül megállapíthatók nem volnának, az illető egyébkénti alkalmassága mellett, fogyatkozásának megállapítása végett a legközelebbi helyőrségi kórháznak adandó át.

Az orvos beható megvizsgálás után azokat, akik fogyatkozás nélkül alkalmasak vagy esetleg csupán az erre vonatkozó jegyzékben felsorolt fogyatkozások valamelyikében szenvednek, alkalmasnak, a többiek pedig alkalmatlannak osztályozza.

A vegyes bizottság az orvosi javaslat után következő határozatokat hozhat és pedig: 1. Népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmas. 2. Népfölkelési fegyveres szolgálattal alkalmatlan. 3. Népfölkelési felülvizsgálatra utasítatik.

Ha a kórházakban az oda utasított egyén felől a népfölkelési fegyveres szolgálatra való alkalmasságot kizáró fogyatkozás állapított

meg, neve után bejegyzik az alkalmatlanságról szóló határozatot. Akit alkalmasnak találunk, azt a honvédkiegészítő parancsnoksághoz elő kell állítani, meg kell ott vizsgálni s végleg határozatot hozni.

A rendelet intézkedik ezután a felülvizsgálat felett s a bizottságot a főispán elnöklése alatt állítja össze. A felülvizsgálatoknál oly tag nem vehet részt, aki a népfölkelési bemutató szemlén működött.

A felülvizsgálaton csak kétféle határozat hozható és pedig népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmas vagy alkalmatlan.

A besorozottak bevonulására vonatkozólag később fognak intézkedni.

A körrendelet intézkedik arról, hogy a besorozottak közül — amennyiben nélkülözhetetlenségük fennforog — kik kérhetik felmentésüket; erre nézve ugyanazok a szempontok irányadók, mint eddig voltak. A vasuti személyzet tagjait kivéve azonban csak az esetben hozhatók bárkik felmentésre javaslatba, ha a felmentés indokául szolgáló alkalmazásukban legalább 1915. szeptember óta állnak.

A katonai célokra dolgozó gyáraknál és vállalatoknál, a közhatóságoknál, hivataloknál, intézeteknél s a hadiforgalomban részes vasutaknál alkalmazottak, amennyiben felmentésük a bevonulási kötelezettség időpontjáig el nem intéződik, népfölkelési tényleges szolgálattól egyelőre felmentetteknek tekintendők és polgári állásukban egyelőre megmaradhatnak.

A harmadik hadikölcsön

Jegyzések Debreczenben és Hajdumegyében

Hat nap óta folyik a harmadik hadikölcsön jegyzése. Az aláírási helyeken, úgy Debreczenben, mint Hajdumegyében, tömegesen jegyeznek a tőkésék és a kisemberek egyaránt. Már az eddigi jegyzések eredményéből is kitűnik, hogy a harmadik hadikölcsön jóval nagyobb érdeklődést keltett, mint az első és a második és remélhetjük, hogy végeredményében jóval fölüli fogja mulni az előbbieket.

A jegyzésekről ma a következő értesítéseket kaptuk:

Az Alföldi Takarékpénztárnál a mai napon a következő hadikölcsön-jegyzések eszközöltettek:

Wiener Adolf 30,000, Balogh András és Sándor 30,000, Kövendy Domokos és neje 14,000, Gáll Ferenc 13,000, Rosenberg Béni 10,000, Pinczés Imre 7000, Schvarcz Fülöp 1050, Csillag József 1000, Kiszely Aladár 1000, Jobbágy Imre 1000, Liszt Nándor 1000 kor.

Az Alföldi Takarékpénztár affilált intézeténél:

A Hajdunánási Gazdasági Bank eddig a következő nagyobb jegyzéseket közölte: Kiss László 14,000, Timári András 5400, Takács István 5000, özv. Csiszár Gáborné 4000, Szilágyi Miklós 2000, Nagy Károly 3000, Nagy László 1000, Fülöp Gáspár 1000 korona.

A Nádudvari Takarékpénztár affilált intézetünk utján Hegedüs Ferencz 10,000, Hegedüs Ferenczné 10,000, Frank József jegyző 1000, Molnár András 1000, Aranyos József 1000, dr., Halász Sándor 2000,

Fülöp Sámuel 1000, Frank Zsigmond 1000, Németh József plébános 300 korona.

Hajduböszörményből 92 tételben beérkezett 70,950 korona összegű jegyzés, köztük özv. Kemény Ignácné 8500, ifjabb Szabó Márton 5000, Földi György 3200, Török Imre 3000, Török Zsigmond 2000, Marjai János 2000, Uzonyi József és neje 2000, Nagy Imre 2000, Tóth János 2200, Kovács Márton 1200, Uzonyi Pál 1100, Kathi Imre 1200, Győri Imre 1200, Bisi János 2000, Nagy Imre 1000, Bakó Sándor 1050, Balogh Lajos és neje 1050, Borsi Imre 1000, özv. Lenti Istvánné 1000, Váradi Bálint 1000, Varga Zsuzsanna 1000, Kövér Péter 1000, Nagy Imre és neje 1050, Makai Balázs Tiszadob 1050, Gergely Zsuzsanna 1050 korona.

Az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság a mai napig következő nagyobb összegű hadikölcsön jegyzések történtek: Özv. dr. Margonyay Gyuláné (az első hadikölcsönből jegyzett már 20,000 koronát, második hadikölcsönből 30,000 koronát) 30,000, L. S. 30,000, Fleischl Samu 10,000, Szabó Béla huszárörnagy 1000, Aufricht Vilmos (az első hadikölcsönből jegyzett már 20,000 koronát, második hadikölcsönből 20,000 koronát) 20,000 korona.

Milyen lett volna Európa térképe, ha Oroszország győzött volna?

— Egy orosz herceg tanulmányából —

Berlin, október 23. A *Tägliche Rundschau* részleteket közöl *Svjatopolk-Mirsky* herceg orosz tanulmányából, melyek — a herceg különböző újságcikkeinek gyűjteménye — ismeretik azt a felfogást, melyet Oroszországban a jobb napokban tanusítottak a háború fejleményei iránt. A fordítást *Schäfer* Dietrich dr., a hírneves német történetíró végzi. A könyv Pétervárott jelent meg 1914-ben és egyik fejezete, melynek címe: „*Mi hasznunk lesz a háborúból?*”, a következőket mondja:

Győzelmünk legjelentősebb gyümölcse az lesz, hogy Európa egy sereg független, az elcsőszögért civakodó államra oszlik és hogy a szlávok megmenekül a német huroktól. Ezt nem kell fantasztikusnak tartani. Ki képzelte 1859-ben, hogy tizenkét évvel később miként fog festeni Európa térképe? A lengyelek és a csehek (!) elleni politikájával Németország hatalmas lökést adott a szláv egység ügyének, habár a lengyel kérdés nagyon kényes is. — *Kelet-Poroszország és mindaz, ami tisztán vagy csak félig lengyel, Oroszországtól lesz. Szászország visszakapja Poroszországtól az északi felét, melyet 1814-ben elveszített. Hannover, Hesse és Nassau visszaállítjuk és Poroszország ismét két részre szakad. Schleswig-Holsteint Dánia kapja, Elzász-Lotharingia pedig Franciaországtól lesz.*

Bajorország meg fog nagyobbodni Ausztria német részeivel és egyenértékű tényező lesz a meggyengített Poroszországgal.

A csehek Csehországban és Morvaországban önálló királyságot alapítanak. Az összes ausztriai szlávok felszabadulnak a germán nyomás alól. Hogy Szerbiának meg kell-e elé-

SIROLIN "Roche"

mellbetegségek, számarhurut, asztma, influenza ellen.

Ki használjon sirolint?

1. Mindenki, aki huzamosabb idő óta szenved köhögésben. Mert jobb betegségeket elhárítani, mint gyógyítani.
2. Azok, kik krónikus légcsőhurutban szenvednek, sirolint használnak.
3. Asztmában szenvedők, kiknek betegségét a sirolin használata jelentősen csökkenti.
4. Skrofulózisban szenvedő gyermekek, kiknek általános közérületét a sirolin előnyösen befolyásolja.

Hapható minden gyógy-szertárban ára 4 Korona.

gednie Bosznia-Hercegovinával és hogy Horvátország független lesz-e, avagy mindezek az országok egyesülnek-e, az a körülményektől függ.

Magyarország két részből áll, melyeknek lakossága különböző. Románia viselkedésétől függ, hogy megkapja Magyarország keleti, román részét.

Galicia és Bukovina természetesen bekebelezetnek Oroszországba.

Svjatopolk-Mirsky herceg végül ismételt hangsúlyozza, hogy minden attól függ, hogy az összes erőket egyesítsék az orosz kizsákmányosítás érdekében, mert hogy egy vereség milyen következményekkel járna Oroszország belső és szociális életére, azt még kiszámítani is rettenetes.

A herceg mindezeket 1914-ben írta: Most már, bármilyen rettenetes is, hozzáfoghat az orosz vereség következményeinek a kiszámításához.

HIREK

A csőd felé

Ami az entente dísztelen berkeiben most történik, az hajszálnyira hasonlít annak a szerencsétlen kereskedőnek az üzletéhez, aki lassan, de egész biztosan a csőd felé halad és aki a végzetét ezerféle fortélylyal prolongálja, de azt végül mégis csak eléri. Az üzlet a végkifejletnek ebben a kellemetlen stádiumában az utcáról nézve még nem mutat semmi olyan elváltozást, mely a közelgő végre engednie következtetné, a kirakatok rendesek, az árucikkek ügyes elrendezése még mindig a közönség csábítását vallja célul, sőt benn az üzletben is látszólag minden a rendes kerékvágásban mozog, emberek jönnek, mennek, van sürgés-forgás még a szokottnál is nagyobb, aki azonban alaposan belenézne a dolgok folyásába, hamarosan észrevenné, hogy a látszat csal és nem annyira evők, mint inkább zordon hitelezők adják egymásnak a jobb sorsra érdemes kilincset. Továbbá azt is észrevenné, hogy a főnök ur, betegnek érezvén magát, díszkréten visszavonul és helyét a kasszában egy idegen urnak engedi át, aki ugyancsak díszkréten, de annál következetesebben teszi rá kisdud kezét azokra a pénzekre, amelyek megkésztet bevétel alakjában esetleg még befolydogálnak.

Ebbe az állapotba jutott most az entente cég alatt létesült emberbőr-nagykereskedés, a mely szerencsés volt Edward Grey, Sasonow, Delcassé, Sonnino, Slaandra és még több ilyen bájos bőrkereskedő urat főnökeikül vallani. Az üzlet óriási terjedelemben indult, a főnök urak, ezek a nagy emberbarátok, óriási raktárt halmoztak föl a legkülönbözőbb színű emberbőrökből és 1914. augusztusában az üzlet megkezdte üzemét. A forgalom látszólag elég jól indult, eleinte érték el eredményeket, de a hatalmas konkurrenciát már akkor is érezték. A közkereseti társaság azonban bizton remélte a konkurrencia legyűrését, amely különben nem is volt konkurrencia, mert nem emberbőrrel kereskedett, hanem ententeék szerint neveltséges ideálok, mint például: Igazság, Becsület és egyéb ily együgyűségek megvédése érdekében alakult vállalat volt.

Grey Edwardék üzlete tehát elég jól indult, de nem lévén szolidan bázisra, csak hamar „bűdösödni” kezdett, amint az kereskedői körökben ilyenkor finoman és díszkréten ki szokták fejezni. A főnökök vállalkozásai mind szépen sorjában csúszottak, sőt pénzeket mondtak, a tulajdonosi raktárakat Mazuriában, Kárpátiában, stb. kihiteleztek, a hitelezések nem folytak be és Greyék megakadtak, mert nemcsak fizetni nem tudtak, de a kifogyott rak-

tárt sem tudták kiegészíteni. Az üzlet alapításának nagyszabású célja helyébe könnyen megállapítható, hogy a főnök urak már kezdenek a kasszából kivonulni és kezdik külön bejáratu, csinosan butorozott betegségeiket előirányozni. Grey ur a szembaját dédelgeti, Delcassé ur a megrendült idegzetére fekszik rá, Sasonow valami más ügyes betegségből él és így tovább le egészen az utolsók utolsójáig, Sonnino entente-patkányig, akit szintén már valami csinos és célszerű nyavalya ápol és el-takar.

Ezalatt a lenézett „konkurrencia”, az Igazság, Becsület, stb. „neveltséges” ideálok védői, a központi hatalmak üzlete gyönyörűen föllendült, befektetései fényesen kamatoznak és hitelezései között nincsen dubióza. Ezzel szemben az entente dísztelen közkereseti társasága semmit sem ért el abból, amit célul maga elé tűzött és ma már csupán annak a sivár peridusnak szomorú, letört napjait éli, melyre a pontot, a befejezést ráteszi a — csőd.

Hochstädter Ernő.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban vasárnap, e hó 24-én prédikálnak: a Nagytemplomban délelőtt Molnár Ferenc segédlelkész, délután Konrad Zoltán segédlelkész, a Kistemplomban 9 órakor Farkas János segédlelkész, 11 órakor Zih Sándor lelkész, délután Főris Endre segédlelkész, a Kosuth-utcai templomban délelőtt Boér Károly vallásnár, délután Uray Sándor lelkész, az Árpád-téri templomban Falussy Sándor lelkész, délután Kovács János vallásoktató lelkész, az ispotályi templomban délelőtt délelőtt Kovács István segédlelkész, délután Farkas János segédlelkész, a homokkerti imaházban Főris Endre segédlelkész.

Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor az istentisztelet Labossa Lajos lelkész végzi. Utána gyermekistentisztelet.

— **Gabányi Árpád meghalt.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy G a b á n y i Árpád, a Nemzeti Színház nyugalmába vonult művésze, ma délben meghalt. Gabányi Árpád hatvan éves volt. 1878-ban a kolozsvári Nemzeti Színháznak lett a tagja, hat év múlva pedig a budapesti Nemzeti Színházhoz került, amelynek egyik legérettebb tagja volt. Három évvel ezelőtt vált meg a színpadtól. Mint dráma- és regényíró is értékes munkásságot fejtett ki.

— **Szórakoztató délután.** Az egyetemi jogászfutás ma szombaton délután 5 órakor fényesen sikerült szórakoztató délután rendezett a kollégiumban ápol sebésilek szórakoztatására és a hadi árva javára. Magyar Imre zenekarának művészi nyitánya után Bernolák Nándor dr. egyetemi rektor emelkedett hangú beszédben méltatta az előadás célját. A műsort Szarukán Zoltán, Kizrolovsky Endre, Főris László, Bányai János, Nemes István, Fábri Antal számai töltötték ki, amelyeket egytől-egyig általános tetszéssel fogadott a hallgatóság. Csujka Zoltán nagy szakavatottsággal látta el a zenekíséretet. A szórakoztató délutánon megjelent nagyszámú közönség sorában ott volt Márk Endre udvari tanácsos, polgármester, Okolicsányi Károly cs. kir. kamarás, vezérőrnagy, Lestyán Adorján udvari tanácsos, Söss Béla egyetemi tanár, Csath Zsigmond ny. posta főfelügyelő, dr. Récey Sándor, dr. Szarukán Zoltán táblabírók. Szabó Elek polgármesteri titkár, stb. A tiszta jövedelem a hadiárva javára 50 korona volt.

— **Az Urániában vigjáték előadás van.**

— **Kitüntetett 39-es szakaszvezető.** A királyi Posta 39. gyalogezredbeli címzetes szakaszvezetőnek az ellenséggel szemben különösen kötelességű szolgálata elismeréséül az ezüsti érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

— **A vigjáték-esték fényesen beváltak az Urániában,** melynek nézőtere hangos volt a színi nem akaró jövedv és kacagástól. Állandóan nagy volt a látogatottság, de meg is érdemli ez a kiválóan kitűnő műsor, mely még

csak ma, vasárnap lesz bemutatva. Holnap, hétfőn a „Vesztőhelyen” című nagy négyfelvonásos dráma lesz bemutatva.

— **A kender maximális ára.** A hivatalos lap mai száma közli a minisztérium rendeletét, amely a kikészített, légszáraz és raktárképes kenderért (tisztított, tilott kender és az abból származó kenderkóc) követelhető legmagasabb árakat 100 kilogrammonként a következőképpen állapítja meg: Elsőrendű ázott, tilott kenderrel, amely 5%-nál több hulladékot nem tartalmaz, a legmagasabb ár 380 kor., másodrendű ázott, tilott kenderrel 350, elsőrendű tilott kenderrel 310, elsőrendű áztatlan kenderrel 310, ázott paraszt-kenderrel, mely 10%-nál több hulladékot nem tartalmaz 300, elsőrendű áztatlan tilott kenderrel 220, parasztkender kikészítésénél nyert kézi tilott áteresztett kócnál 90 korona. Aki ez árnál magasabban vásárol, árusít, vagy közvetít eladásokat, az kihágást követ el, amely 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethető.

— **Fővárosi hangulat** lengi át minden este a Royal-Orfeum páratlan sikert aratott előadását. A közönség sorából hangzó vélemények szerint már most megállapítható, hogy erre az előkelő nivóju mulatóra szükség volt. A közönség nap nap után mind sürűbben keresi fel a Royal-Orfeumot, amelynek előadásai amennyire gyönyörködtetők, ép oly mértékben szórakoztatók is.

— **Az Urániában vigjáték előadás van.**

— **A szegény gyermekek felruházására** a következők adakoztak: Alföldi Takarékpénztár, Fürst Ödön 20 koronát, Debreceni Lajos, Ipar és Kereskedelmi Bank 10 koronát, Faludi Ferenc 6 koronát, Mihalovits Jenő, dr. Galánffy János, Lestyán Adorján udvari tanácsos, Debreceni Első Takarékpénztár, dr. Berger Andor, N. N. 5—5 koronát, Than Gyula, Szentkirályi Tivadar, Gvarma:ly István, Östreicher Gyula, N. N. 4—4 koronát, dr. Kuti Sándor, Vadas Rezső, Vadas Rezsőné 3—3 koronát, Turai Frigyesné, N. N., Debreceni Testvéregyesület, Grünwald Hermann, dr. Balkányi Ede, K. D., N. N., dr. Kemény Mór, Fleischmann Mór, Aczél Géza, Medgyaszay Miklós, Sztankay F. Béla, Horovitz Gyula, Grünfeld Zoltán, N. N., Sándor Ármán, Arany Gyula, Turay Farkas, Gyémánt Adolf, Ehrenreich Ignác, N. N., Dóri Manó, Weisz Sámuel 2—2 korona, Sándor István 2 kor. 90 fill., N. N. 1 kor. 70 fill., László Miklós 1 kor. 10 fill., N. N., N. N., Frank József, Goldstein Menyhért, Grosz Jenő, Adler Ferenc, Weinstock (Egyek), Neumann Miksa, Gerő Ernő, Papp Lajos, Fried Salamon, Darvas Ede, Ehrenreich Menyhért, November Jenő, Schwartzkopf, Stark Sándorné, Weinberger, Király József, Weisz és Fisch, Engel Sándor, Gelbmann Ignác, Vadas Gábor, Vadas Sanyi, Vadas Manó, Vadas Ferkó, Horváth Henrik, Balázs Sándor, Friedmann Lajos, Friedländer Lajos, Feldheim Jenő, N. N. 1—1 koronát, Kun József 50 fill., Simon Imre 40 fill., Kovács Sándor 60 fillért. Fogadják a szegény gyermekek nevében a felruházó „Dréher asztaltársaság” hálás köszönetét.

— **Az Urániában vigjáték előadás van.**

URANUS Telefon 1-28.

Korona Passzaj

Ma vasárnap, október 24-én

~ Kiváló sláger-műsor! ~

KOSZORU és KARD

katonai dráma 3 felvonásban,

14-ik VENDÉG

vigjáték 2 felvonásban.

A vakoknál

természeti felvétel.

Előadások kezdete délután 8 órakor fálhelyárral 5, 7 és 9 órakor rendes helyár. Folytatlagos bemenet.

Fehérmézt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FIKÓK ÜZLET:

ARANY JÁNOS-UTCA 15. SZÁM.

FEUERSTEIN

mosó intézete Piac-utca 63.

Telefon szám: Fővárosi 11-57. sz. Fióküzlet 732.

— A „**Debreceni Kölcsonös Segélyző Egylet**“ azon újítása, hogy már heti 50 filléres befizetési kötelezettség mellett módot nyújt bárkinek a hadikölcsön jegyzésében való részt vevésre, a közönség körében élénk tetszéssel találkozott és különösen azok köréből, kik ezen célra nagyobb összegek felett nem rendelkeznek, már eddig is jelentékeny jegyzés érkezett be az intézethez.

— **Letartóztatás esküvő közben.** Nagyváradról írják: Gyorgyevec Gyuró 70-ik gyalogezredbeli baka nemrégiben sebesült meg a harcúterén s a nagyváradi tartalékkórházban már jelentkezett is, hogy vissza akar menni a harcúterre. Előbb azonban ide hívatta messze Szerémmegyérből szíve választottját és elhatározta, hogy mielőtt elmegy a harcúterre, összeházasodik az anyakönyvezető előtt a szép horvát leánnyal. A menyasszony megérkezett, Gyorgyevec Gyuró pedig felkelt a betegágyból és elment az anyakönyvezetőhöz. A kórházban nem tudtak a katonák házasságkötési tervéről és amikor észrevették az eltávozását, készülséget küldtek ki érte. A készülség a városházán rátalált a katonára és éppen Lukács Ödön főjegyző szobájában tartóztatta le. A kórházból azonban visszaengedték a szökött katonát, akit az anyakönyvi hivatalban szabályszerűen össze is adtak. Gyorgyevec Gyurónak a kórházparancsnokság nászajándékképpen elengedte a büntetést.

— Az „**Apolló**“ **vasárnapi előadásai.** Ma, vasárnap négy előadás lesz az Apollóban. Mind a négy előadás a „Szenvedély“ című 3 felvonásos nagyszabású dráma és az „Amerikai nagybácsi“ vigjáték lesz műsoron. Az Apollónak ez a programja igen ügyesen van összeállítva, mert a két darab határozottan értékes, szép kép, melyeket igazán érdemes megtekinteni. Különösen a „Szenvedély“ című dráma marad sokáig emlékezetes a közönség előtt. Ma az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— Az **Urániában** vigjáték előadás van.

— **Aki maga nyomozta ki az ellopott subáját.** Tegnap este Mézes Sándor vámospécsi földműveshez bekopogtatott Zudor József és szállást kért. Mézes Sándor befogadta házába az idegent, aki azzal hálálta meg a szíves vendéglátást, hogy reggelre eltűnt a szállásadója új subájával együtt. Mézes, amikor észrevette a lopást, nyomban utrakelt Debrecen felé és itt a vásártéren szerencsésen nyakon is csípte a hálátlan vendéget, amint éppen a favágóknak kínálta a potom áron a subát. A rendőrség átadta a tolvajt az ügyészségnek.

— A „**Royal**“ **nagykávéház új árai:** *Tejes kávé v. fekete* 34 f. *Tea citrommal v. rummal* 50 f. *Egy üveg világos kőbányai sör* 60 f. *Royal színházi vacsora* 2 K. *Fehér v. vörös borok* jelentékeny *ármérsékléssel.* *Sakk, domino ajtalan.*

— A **talajmívelő gépek zár alá vétele.** A Budapesti Közlöny mai száma közli a miniszterium rendeletét a talajmívelőgépek zár alá vétele és használatuk szabályozása tárgyában. A rendelet értelmében a gőzekék és más motoros vagy gőzerejű szántó- és talajmívelő gépek és az ily célra alkalmas motorok és gőzgépek, közcélokra való esetleges igénybevételeik biztosítása végett, zár alá helyeztetnek s azokat a zár tartama alatt eladni vagy jogügylettel egyébként elidegeníteni csak a földművelésügyi miniszter engedélyével szabad. A gépeket mindaddig, míg felülük a földművelésügyi miniszter másként nem rendelkezik, a talajmívelő gép birtokosa nemcsak saját gazdaságában, hanem a jelen rendelet hatályának területén bárhol szabadon használhatja. Bérszántás esetén a szántásért követelhető legmagasabb béreket a földművelésügyi miniszter rendelettel állapítja meg. Mindazok, akik gőzekét, motoros vagy gőzerejű szántó- és talajmívelő gépeket vagy ilyen célra alkalmas motorokat és gőzgepeket előállítanak, vagy eladás végett birtokukban tartanak, kötelesek a birtokukban levő ilyen gépeket a földművelésügyi miniszternél legkésőbb október 31. napjáig, az ezután előállított vagy behozott gépeket pedig elkészültüket, vagy behozatalukat 8 nap alatt írásban bejelenteni. A rendelet október 21-én lépett életbe.

— **Czipó!!** Olcsóbban kapható mint bárhol Nagyczipó-áruházban, Hatvan-u. 8. sz.

— **Elszámolás a gyermeknapról.** A debreceni gyermeknap urna- és persely-gyűjtéséről a következő elszámolást küldték be nekünk közlés végett:

I. sz. urna a Vasutnál: urnagyűjtés 48,73 kor., perselygyűjtés 266,10 kor., együtt 314,83 korona.

II. sz. urna a Royalnál: urnagyűjtés 81,08 kor., perselygyűjtés 401,68 kor., együtt 482,76 korona.

III. sz. urna a vármegye-háznál: urnagyűjtés 3,93 kor., perselygyűjtés 271,88 kor., együtt 275,81 korona.

IV. sz. urna a Riesz-cukrászdánál: urnagyűjtés 142,62, perselygyűjtés 388 kor., együtt 530,62 korona.

V. sz. urna a Hungária-kávéháznál: urnagyűjtés 35,81 kor., perselygyűjtés 207,96 kor., együtt 243,77 korona.

VI. sz. urna a Passage-nál: urnagyűjtés 146,35 kor., perselygyűjtés 379,97 kor., együtt 526,32 korona.

VII. sz. urna a Kistemplom előtt: urnagyűjtés 37,60 kor., perselygyűjtés 284,79 kor., együtt 322,39 korona.

VIII. sz. urna a Kaszinó előtt: urnagyűjtés 25,92 kor., perselygyűjtés 159,38 kor., együtt 185,30 korona.

IX. sz. urna a városháza előtt: urnagyűjtés 58,84 kor., perselygyűjtés 296,87 korona, együtt 355,71 korona.

X. sz. urna a Batthyány-u. sarkán: urnagyűjtés 56,82 kor., perselygyűjtés 240,48 kor., együtt 297,30 korona.

XI. sz. urna a Csapó-u. és Széchenyi-u. sarkán: urnagyűjtés 8,21 kor., perselygyűjtés 283,71 kor., együtt 291,92 korona.

XII. sz. urna a Bika-szálló előtt: urnagyűjtés 16,14 kor., perselygyűjtés 163,60 korona, együtt 179,74 korona.

XIII. sz. urna a Hatvan-u. sarkán: urnagyűjtés 124,93, perselygyűjtés 267,71 korona, együtt 392,64 korona.

XIV. sz. urna a Csokonai-szobornál: urnagyűjtés 7,66 kor., perselygyűjtés 162,63 kor., együtt 170,29 korona. Összesen urnagyűjtés: 794,64 korona, perselygyűjtés: 3774,76 kor. Együtt: 4569,40 korona.

Támogassuk a **Hadsegélyző Hivatalt.**

A hadsereg aranykönyvéből.

— A **hadügyminiszterium sajtóosztályától.** —

A hid védelme.

Az 1914. okt. 21-iki drohobyczi ütközetben a 58-ik gyalogezrednek a hidat védő százada válságos percekben esett át. Tulnyomó számú ellenség fenyegette a gyenge csapatot előnyomulással s agyonnyomással. Az előrelátás visszavonulást tanácsolt, ám a házak mögötti út éles ellenséges tüzelés alatt állott, miként Scylla és Charibdis között mindkét felől hajótörés veszélye kísért, úgy lesett itt elől is, hátul is a bátrakra a halál. Csak a között lehetett választani, hogy vagy késedelem nélküli hátrálással mentik azt, ami még menthető, vagy megkísérik az emberfeletti, azaz megtámadják magát az ellenük áramló tulerőt és ezzel egy időre legalább szabadabban lélegezzenek fel. Musil százados elszánt embert keres, aki szakaszával a támadást meg merné kísérelni. Czernicki Antal tart. hadnagy öszszeszedi szakaszát s néhány magvas, tüzes szóval felvilágosítja őket a helyzetről. Sztaniszló bátor fiai tudják, hogy szűkebb hazájuk földjét kell vérukkal megvédeniök, azért lelkesen követik a fiatal tisztet, ki kirántott karddal, mindnyájuk előtt veti magát a feljűk rohanó ellenség elé. Összeütődnek az orosz tömeggél és oly vad erővel törnek reá, hogy annak emberhullámát visszavetik, majd hátrább és hátrább lökik, míg végre az ellenség gépfegyverei előnyomulásuk útját nem állják. Saját hadállásukat megtartottuk, az ellenség kitakarodott az övéből; a helyzet parancsolta kétségtelenül vesztésekkel teljes visszavonulás helyett a bátor csapat elvitathatlanul jelentékeny sikerrel dicsekedhetett. Czernicki hadnagyot erre a mozzanatra a mellét díszítő signum laudis emlékezteti.

Aki kétszer egymásután sebesült meg súlyosan

Sajátságos sors érte Baustätter Jenő 21-ik tábori ágyusezredbeli hadnagyot, aminőt csak a háboru tud csodálatos nagyméreteiben is különös eseteket felmutató rettenetességében szemünk elé állítani. Ez az általánosan kedvelt tiszt már korábban is kitűnt sok nehéz ágyuharcban, a jakimesycei tüzelőállásban pedig abban a pillanatban, amelyben az alála rendelt ágyuk beirányzását ellenőrizte, több gránáttörelékgolyó csapódott a hátába. Súlyos sebével a nem sokkal hátrább fekvő kötöző helyre viték, ahol azonban még nagyobb baj várt reá, mialatt ugyanis a törzsorvos körül foglalatokodva, segélyt nyújtott neki, gránát lyukasította át a ház tetejét s az orvos feiét törzséről lekaszáltta, Baustätter hadnagy pedig ugyanakkor újból s nem épen jelentéktelenül sebesült meg.

A szerencsésen felgyógyult tiszt idegei valóban kemény próbát állottak tehát ki; kötelességtudásáért, valamint legénységére példás hatást gyakorló és több ütközetben bevált bátorságáért utóbb a katonai érdemkereszt szallagján viselhető bronz katonai érdemremmel tintették ki őt.

ADJUNK LÁTCSÖVEKET KATONÁINKNAK!

Jó távcső egész csapatokat megmenthet a meglepetés veszedelmétől és az ellenség kikémlésére is a legbiztosabb segítő eszköz. Küldjük el távcsöveinket hős katonáink számára a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, IV. Váci-utca 38. szám.)

A debreceni segítő-akció

A katonák családjainak segítése.

A hadbavonultak hátrahagyott családtagjainak főleg gyermekeinek meleg ruhával való ellátására a következők voltak szívesek adományokkal hozzájárulni:

Özv. Hartstein Péterné 50 K. Hartstein Nándor 30 K, Domahidy Eleménné báró Perényi Heléna 20 K, Mihalovics Jenő 30 K, Fischein Hermina 20 K, Takaré- és Hitelintézet 10 K, Alföldi Takarékpénztár 10 K, Soltész Endréné 10 K, Péntes Sándor 10 K, dr. Engel Ignác 10 K, Nyilas Ferencné 6 K, Frigyesi Jenőné 5 K, dr. Czeglédi Mihály 5 K, Bóhus Gusztávné 4 K, özv. Surka Jánosné 4 K, Rácz Gyula 4 K, Tóth Mihály 4 K, Vass Gyula 5 K, Somossy László 5 K, Aranyi Árpád 5 K, Várady Gézáné 5 K, özv. Steiner Istvánné 4 K, id. Szilágyi Imréné 4 K, Váradi Bertalan 3 K, dr. Polgár Dánielné 3 K, özv. Gyöngyössi Sándorné 4 K, özv. Czeglédi Ferencné 4 K, Zborainé 2 K, Bányai Péter 2 K, Falk Lajos 2 K, Bandika 2 K, Propper Zsuzsika 2 K, Materny Lajosné 2 K, Lipcei Józsefné 2 K, Berna György 2 K, Horváthné 2 K, N. N. 2 K, Baróthi Béláné 2, özv. Faragó Istvánné 2 K, Pesics Sándorné 2 K, dr. Frogony Istvánné 2 K, Juhász Zsigmond 2 K, Gombácsi Gyula 2 K, Piros József 2 K, Horváth Mihályné 2 K, Erdeiné 2 K, özv. Gaszner Károlyné 2 K, Gaszner Géza 2 K, Török Sámuelné 2 K, özv. Popperné 2 K, dr. Szücs Gézáné 2 K, N. N. 2 K, Schwarcz Ignácné 2 K, Dors Hugó 2 K, Than Gyuláné 2 K, Kapossi Gézáné 2 K, N. N. 2 K, Adriai Biztosító Társaság 2 K, özv. Ériczné 2 K, Füleki Kovács Mihály 2 K, N. N. 2 K, Orosz Istvánné 2 K, Tóth János 2 K, Kardos Ferencné 2 K, dr. Burger Péterné 2 K, Króh Vilmos 2 K, Bodola János 2 K, Biróné 2 K, özv. Polla Jánosné 2 K, Senk Leoni 2 K, Balla Lajos 2 K, Blumenstein Vilmos 2 K, Brief Gyuláné 4 K, Molnár Ferenc 2 K, Stern János 2 K, Keiner Márton 1 K, Ormódné 1 K, N. N. 1 K, Seress Lajos 1 K, Schön Sándor 1 K, Gramatik Ferenc 1 K, dr. Forró Lajos 1 K, Schinner Samu 1 K, Vitárius Sándor 1 K, Szabó István 1 K, Sugár Dezsóné 1 K, N. N. 1 K, Dospolyt és utóda 1 K, Balogh Sándor 1 K, Karsai János 1 K, Lőrincz Aranka 1 K, Dézsi Lajos 1 K, Kiss Gézáné 1 K, Kozák András 1 K, Haidu Miklós 1 K, Lénárd Szilvia 1 K, Tökés Lajos 1 K, N. N. 1 K, N. N. 2 K, Lukács Jenőné 1 K, Lindenfeld Józsefné 1 K, Fischer Emánulné 1 K.

A fenti adományokért köszönetet mona a Hadsegélyző-Hivatal.

Debrecen egyedüli látványossága a hadi-kiállítás. — Belépti-díj 50 fillér, katonalégénység és gyermekek részére 20 fillér.

Jünker Henrik

művirág- és dísztolgyára
Budapest és Debreczen
Király-utca 54. Piac-utca 26-28.
Telefon 118-09. Telefon 553.

Művirágok és sirkoszorúk

legizlesebb kivitelben nagyban és kicsinyben. Ugyazint nöl kalapformák, dísztolgak, sirkoszoru-levelek és kellékei.

Vidéken lakó

urak és hölgyek,

kik a helybeli egyénekről jól vannak tájékozva, fáradtság nélkül jutnak hatnak diszkrét és tisztességes

mellékjövedelemhez.

Groszwald E., Budapest
Futó-utca 38.

Boros hordók! új és használt

250 hektó, 25 literestől 550 literig minden nagyságban, káposztás kádak kaphatók hordógyáramban

Báró Györfy Miklós
Debreczen, Nap-u. 4. Interurban-telefon 12-83
Használt hordót és kádat vesznek.

Kereskedők Hgyelmébe ajánlom Gőzkávépörköldé és fűszermalmomat

Gróf Bégenfeld-tér 1. alatti, pörkölést és őrlést a legjutányosabb árban eszközölök.
A tisztelt vevőközönségnek ajánlom a naponta frissen pörkölt kávéit, a nálam vásárolt kávéit ingyen megdarálom és kívánatra díjmentesen a bevásárlást haza szállítom.
Friss lisztől turó állandóan nagyban és kicsinyben kapható.
A híres szamosújvári gombákból nagy raktár.

Lindenfeld J. Jenő,

fűszernagykereskedő.

Városház-utca 2. Telefon 79.

A Debreczeni Kölcsonös-Segélyző-Egylet

mint szövetkezet

a 33-ik évtásulatot megnyitotta.

Ezzel kapcsolatosan elfogad jegyzéseket az új hadikölcsönre, heti vagy havi törlesztés mellett.

5 fillér

egy lev. lap, melynek utján kívánatra ingyen és bérmentve megkapja 4000 képet tartalmazó főárjegyzékeket.

Első órágyár,
Konrad János, cs. és k. udv. szállító
Brux 1107. sz. (Csehorsz.)
Nikkel horgony óra K 3.80, jobb K 4.20, 0-ezűst fém-rem. óra K 4.80, svájci horgonyművel K 5.—, háboru-émlék-óra K 5.50, rádium zsebóra K 8.50, ébresztővel K 24.50, nikkel-ébresztő K 2.80, fali óra K 3.40, minden óráért 3 évi irás-beli jótállás. — Szétküldés utánvétel. Kockázat nincs! Kicsérelés megengedve vagy pénz vissza.

Dr. SZTANKAY ABA

gyógyszertára a „NADOR”-hoz.
Debreczen, Szt.-Anna u. Atilla-tér.

Ajárlja a bélműködést legideálisabban szabályozó tudományos alapon épült hashajtóját, az

Eulaxans tablettáit.

Olyanok, kik kénytelenek állandóan hashajtót használni, sok esetben idült bélműködésüktől megszabadultak. — Eulaxans hashajtó használatánál azon időközök, melyekben a hashajtó bevétele szükségessé válik, megnagyobbodnak. A hatás csikarás nélkül áll elő s nem vizes, hanem a természetes széklettelhez legjobban hasonló. — Előkelő egyetemi orvos-tanárok s orvosok által ajánlva s kitűnő hatása elismerve. 1 tubus ára K 1.20.
Főraktár: Budapestben Török József gyógyszer-tárban Király-utca 12. Kapható a készítőnél s legtöbb gyógyszer-tárban.

SOMOSY LÁSZLÓ

DEBRECZEN, Kistemplembazár

**Megérkeztek
az őszi és téli divatkelme-
ujdonságok**

**FLANELLEK — SELYMEK
VELEZEK — BÁRSONYOK.
! Óriási választék!**

Krisch Károly

oszerépkálya nagyraktára
Debreczen, Hunyadi-u. 13.

Telefon 12-18.

Raktáron tartom a legtűzállóbb és legjobb minőségű cserépkályhákat és takaréktűzhelyeket, — amelyek oly fűtő szerkezettel lesznek ellátva, hogy 1 órai fűtés 08 fillérbe kerül.

Átalakításokat, javításokat és tisztításokat jutányosan elvállalom.

Apró hirdetések

Dr. Galánffy János
kir. közjegyző irodájába
(Piac-utca 46. sz.) ügyes
gép- és kézíró kerestetik.

Tűzifa
legolcsóbban rendelhető
„Herkules” tűzifa telepen
Telefon 1050.

Alma
kitűnő ízű, kilogrammonként 44 fillér, mázsánsként 41 korona. Viszonteladónak árengedmény. Hunyadi-u. 8.

A Domán és Kurz
csödtömegtől megvett összes

**posztó-
és gyapjuszövet
árak**

nagybani és kicsinybani eladása olosó árak mellett megkezdődött.

Az üzlethelyiség berendezéssel együtt, azonnal is kiadó.

Piac-utca 49.
a főpostával szemben.

Pénzbölcson

értékpapirokra, sorsjegyekre, hadi kölcsön kötvényekre.

Hadi kölcsön 100 koronánként 80—
Bazilika sor-jegy 18—
Magyar vöröskereszt sorsjegy 18—
Gyász " " 30—
Jószág " " 25—
Jószág " " 10—
Ezerébet " " 9—
Póti Kézai " " 70—
Keszthelyi " " 120—

Ha az értékpapír másutt van letétben, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. Kifizetői pénzeseket, arany érméket a legmagasabb napi áron beváltunk.
Debreczeni Pénzváltóbank és Zalaegerszegi Részv.-Társaság
SIMONFFY-UTCA 13.
Telefon 288.

Kifutó fiu

felvétetik a kiadóhivatalban.

Kiadó

Sörsarnok és vendéglő!
A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű alagsori vendéglő és sörsarnok
f. évi november 1-től kezdve kiadó.
Érdeklődők forduljanak a Debreczeni Első Takarékpénztárhoz.

Szénvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Tetvek és férgék ellen

Pedihrol

az egyedül bevált biztos hatású szer. Katonának valóságos jótétemény. — Ára 1 korona tábori csomagolásban. — Kapható mindenütt. Főraktár: Török József, Budapest, Király-utca 12. és Operagyógyszertár, Budapest, Andrásy-ut 22.

Gönczy-írka
megérkezett, kapható
Harmathynál, Fűvész-
kert-u. 14.

Pajelmák
nagyválasztékban nagyban és kicsinyben kaphatók. Klein Antal és Társa, Piac-utca 61.

Varróleány
házakhoz ajánljuk, ott-hon is vállal olcsó árban bármilyen ruhákat.
Hatvan-utca 55., 3. ajtó, jobbra.

Egész lakás
berendezés, külön butorok eladó. Deák Ferenc-n. 5.

Héset
bármilyen mennyiségben veszek. Tokaji József, Budapest, VIII., Agteleki-utca 14/b.

A valódi PALMA

szesz
előrendű hátszereken kívül abszolút alipholt és vegetáriánus mentholl tartalmazza éppen ezért minden házban nemcsak kényelmes, hanem belsőleg is állandóan igénybe veszik. A

PALMA

szesz
már a bedőrszülés alatti csillapítja a köhögést. Erőteljes és látható hatású a tüdőben, hidegben gyéránál nagy szolgálatot tesz katonáknak a háborúban. Hogy mily nagy szolgálatot teljesít

PALMA

szesz
a katonáknál, legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a magyar katonák el sem indul néhány üveg

PALMA

szesz
nélkül és magyar katonák hozzártározók

PALMA

szesz
nélkül el sem engedik.

A Palma alapárát:

Próba üveg ára 40 fill.
Közép üveg ára 1.— kor.
Nagy üveg ára 2.— kor.

Készíti:

Dr. SZELÉNYI ÁRPÁD
gyógyszerész
Debreczen, Piac-utca 30.
Kossuth-parkba.

Az Alföldi Takarékpénztár épületében

levő

vendéglő

és

sörsarnok

azonnal

kiadó!

D

ELŐFIZ
NEGYED
RONA 50

Köv előn — A tám

A bo
Uszkub v
napelőtt n
ték, hogy
ben, nemo
főváros, k
mivel itt
csapatait.
gyon mak
energiájár
ménye is
patok eg
északi és
állandó si
gár hads
átkelt a T
szárnya n
tintól ész
nál szerb
tábornok
lovachoz,
mindkét c
dél felé a

Az o
tegnap is
előretérés
dicső sze
seknek, a
megvédel
olaszok e

Az
visszafo
tett pozí
nyebb he
sek. — A
csapatai
fölött és

A b

Bud
sajtóoszt
a szerb
Köv
ellensége

URANIA

Debreczen legmagyobb,
legelőkelőbb mozgója